

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ3210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχοεκπαιδευτικές παρεμβάσεις σε παιδιά με νοητική αναπηρία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙ ΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚ ΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις του/της διδάσκοντα/ουσας, παρουσιάσεις των φοιτητών/τριών, ατομικές δραστηριότητες πχ. σχολιασμός άρθρων, περιλήψεις άρθρων, αναζήτηση και προσωπική μελέτη της βιβλιογραφίας	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων (σεμινάριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>   <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης   • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β   • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Στο παρόν σεμινάριο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ασχοληθούν με ζητήματα που σχετίζονται με τις ψυχο εκπαιδευτικές προσεγγίσεις σε παιδιά με νοητική αναπηρία. Το μάθημα έχει ως αφετηρία βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του πεδίου της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, της Σχολικής Ψυχολογίας και της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας I και II τις οποίες διδάχτηκαν στα πλαίσια των αντίστοιχων μαθημάτων υποβάθρου καθώς και επιλεγόμενων μαθημάτων (Ειδική Αγωγή). Εστιάζει και εμβαθύνει σε εκείνα τα πεδία μελέτης της Εκπαιδευτικής, Σχολικής και Αναπτυξιακής Ψυχολογίας τα οποία μελετούν τα βασικά αναπτυξιακά ορόσημα, τις

ψυχολογικές θεωρήσεις για τη νοητική αναπηρία και την πολυδομική θεώρηση της ψυχοεκπαίδευσης των ατόμων με νοητική αναπηρία.

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων οι φοιτητές/τριες αναμένεται

- Να εξοικειωθούν με τη βασική και τη σύγχρονη βιβλιογραφία που αφορά τα άτομα με νοητική αναπηρία
- Να αναζητήσουν σχετική επιστημονική αρθρογραφία μέσα από τις βάσεις δεδομένων και να κάνουν σύνθεση της βιβλιογραφίας
- Να συνοψίζουν και να αναλύουν κριτικά το περιεχόμενο πρωτότυπων ερευνητικών άρθρων
- Να παρουσιάζουν ερευνητικά άρθρα
- Να προβληματιστούν γύρω από τις ηθικές προεκτάσεις και τις πρακτικές εφαρμογές των ερευνών που θα παρουσιαστούν στη διάρκεια του σεμιναρίου
- Να γνωρίζουν τους βασικούς άξονες των ψυχοεκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα παιδιά με νοητική αναπηρία.
- Να είναι σε θέση να αναπτύσσουν στρατηγικές παρέμβασης για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δυσκολιών που απορρέουν από τη νοητική αναπηρία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα και ευαισθησία σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών:

Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5].

Τις 3 πρώτες εβδομάδες γίνεται παρουσίαση από τη διδάσκουσα των βασικών θεματικών, εννοιών και θεωριών που θα αποτελέσουν την βάση του σεμιναρίου. Στις επόμενες συναντήσεις θα γίνεται παρουσίαση επιστημονικών άρθρων πάνω στις θεματικές που περιγράφονται από τους φοιτητές/τριες και θα ακολουθεί συζήτηση.

Εβδομάδα 1^η: Σκιαγραφώντας το προφίλ του ατόμου με νοητική αναπηρία. Παρουσίαση σεμιναρίου και εισαγωγικά στοιχεία, δημιουργία ομάδων εργασίας [1, 2]

Εβδομάδα 2^η: Βασικές Αρχές διδασκαλίας στο παιδί με νοητική αναπηρία. Μέθοδοι Εκπαίδευσης –Διδακτικές Τεχνικές [1, 2]

Εβδομάδα 3^η: Η Ψυχοεκπαίδευση των ατόμων με νοητική αναπηρία στην Ελλάδα [1, 2, 5]

Εβδομάδα 4^η: Πρώιμη παρέμβαση [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 5^η: Εφαρμοσμένη Ανάλυση συμπεριφοράς [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 6^η: Η μέθοδος Project [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 7^η: Διδάσκοντας δεξιότητες επικοινωνίας και κοινωνικές δεξιότητες [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 8^η: Διδάσκοντας δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 9^η: Νοητική Αναπηρία και χρήση τεχνολογίας [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 10^η: Ψυχοεκπαιδευτικές παρεμβάσεις για παιδιά με ΔΑΦ (Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος) και νοητική Αναπηρία [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 11^η: Παρεμβάσεις σε παιδιά με βαριά αναπηρία-πολλαπλές αναπηρίες [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 12^η: Σεξουαλική εκπαίδευση σε παιδιά με νοητική αναπηρία [1, 2, 3, 4]

Εβδομάδα 13^η: Συμπεράσματα, επίλυση αποριών και οδηγίες/ανατροφοδότηση για την τελική εργασία [1, 2, 3, 4, 5]

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	ECTS
Παραδόσεις Μαθήματος	39	1,56	
Ατομικές Εβδομαδιαίες δραστηριότητες	21	0,84	
Συνεργασία με συμφοιτητές/τριες και ομαδικές παρουσιάσεις	40	1,60	

	Αυτοτελής μελέτη και τελική εργασία	50	2,00
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150	6
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		-Βιβλιογραφική ανασκόπηση και ατομική γραπτή τελική εργασία (50%) -Εβδομαδιαίες δραστηριότητες (10%) -Παρουσίαση επιστημονικών άρθρων (30%) -Συμμετοχή στις συζητήσεις εντός του σεμιναρίου (10%) Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αλευριάδου, Α., Γκισούρη, Σ., & Παυλίδου Κ. (2016). *Διαχείριση προκλητικών συμπεριφορών σε άτομα με νοητική αναπηρία*. Πεδίο.

Σούλης, Σ.-Γ. (2020). *Σπουδή στη Νοητική Αναπηρία*. Gutenberg.

Masulani-Mwale, C., Mathanga, D., Kauye, F., & Gladstone, M. (2018). Psychosocial interventions for parents of children with intellectual disabilities—A narrative review and implications for low-income settings. *Mental Health & Prevention*, 11, 24-32. <https://doi.org/10.1016/j.mhp.2018.05.003>

Tournier, T., Wolkorte, R., Hendriks, A. H., Jahoda, A., & Embregts, P. J. (2021). Family involvement in person-centered approaches for people with intellectual disabilities and challenging behaviors: A scoping review. *Journal of Mental Health Research in Intellectual Disabilities*, 14(4), 349-374. <https://doi.org/10.1080/19315864.2021.1959689>

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Research in Developmental Disabilities

International Journal of Developmental Disabilities

Journal of Autism and Developmental Disorders

Journal of Intellectual Disabilities